

Retouradres Postbus 556 3000 AN Rotterdam

Zie verzendlijst

www.deltaprogramma.nl

Contactpersoon

Ina Konterman
Programmamanager
Deltaprogramma
Rijnmond-Drechtsteden
Ina.konterman@rws.nl

Ons kenmerk

RWS-2017/27683

Datum 6 juli 2017
Onderwerp Deltaprogramma en uw gemeente

Geachte heer, mevrouw,

Op 21 maart 2018 neemt uw partij deel aan de gemeenteraadsverkiezingen. Via deze weg willen we u informeren over het Deltaprogramma, dat zich richt op de bescherming tegen (hoog)water, de zorg voor voldoende zoetwater en het werken aan een klimaatbestendige inrichting. Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's werken samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen aan de uitvoering van het Deltaprogramma.

Voor gemeenten is het een uitdaging om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting, zodat ze beter opgewassen zijn tegen teveel (hoosbuien en overstromingen) of te weinig water (droogte en hittestress). De urgentie om hiermee aan de slag te gaan, of nadere stappen te zetten, is groot, gezien de toenemende klimaatveranderingen.

Wij nodigen u uit om middels onderstaande informatie te bezien wat het Deltaprogramma voor uw gemeente en haar inwoners betekent. Wij hopen dat u hierdoor kansen ziet en deze in uw verkiezingsprogramma een plaats kunt geven.

Gevolgen klimaatverandering voor wateropgave

Nederland ligt laag; grote delen zijn én blijven kwetsbaar voor overstromingen. De kans op overstromingen neemt toe door klimaatverandering en bodemdaling. Ook regent het vaker en harder en zijn er vaker droge en warme perioden. Droogte kan leiden tot lagere rivierafvoeren, waardoor zoetwater schaars wordt en inlaatpunten voor zoetwater vaker en langduriger verzilten. Recent onderzoek toont aan dat de effecten van klimaatverandering mogelijk eerder optreden dan aanvankelijk gedacht.

Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden

Rijnmond-Drechtsteden, de regio rond Rotterdam en Dordrecht, is één van de deelgebieden van het Deltaprogramma. Uw gemeente maakt hier deel van uit. Rijnmond-Drechtsteden is een dichtbevolkt gebied en is van grote economische betekenis voor Nederland. Het is een gebied met omvangrijke havenactiviteiten, stedelijk gebied, Greenports (tuinbouw), landbouw en natuurgebieden zoals De Biesbosch.

Datum
6 juli 2017

Ons kenmerk
RWS-2017/27683

De meeste gebieden in Rijnmond-Drechtsteden liggen zo laag dat ze bij een overstroming zeer snel en diep onder water komen te staan. De dreiging komt van twee kanten: van zee en van de rivieren. De opvang van meer neerslag en langere droge periodes stelt ons ook voor nieuwe uitdagingen.

Ook heeft Rijnmond-Drechtsteden een groot aantal, relatief hooggelegen, buitendijkse gebieden die niet worden beschermd door dijken. Hier wonen circa 60.000 mensen en er is veel economische activiteit (bijvoorbeeld in de buitendijkse havengebieden). Deze gebieden zullen vanwege klimaatverandering vaker dan nu het geval is kunnen overstromen.

Samenwerken aan de uitvoering

In september 2014 is de voorkeursstrategie voor Rijnmond-Drechtsteden vastgesteld. Hierin staat hoe de regio zich goed kan blijven beschermen tegen overstromingen, de zoetwatervoorziening op orde kan houden en kan werken aan een klimaatbestendige inrichting. Samen met de provincie Zuid-Holland, 35 gemeenten, 4 waterschappen, 4 veiligheidsregio's, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, bedrijven en maatschappelijke organisaties, wordt de voorkeursstrategie nu uitgevoerd.

Thema waterveiligheid

De bescherming tegen (hoog)water kent drie invalshoeken: preventieve maatregelen, ruimtelijke maatregelen en een goede crisisbeheersing.

Preventie van overstromingen

In Rijnmond-Drechtsteden doen we er alles aan om de kans op een overstroming zeer klein te maken. Zo werken we aan het verbeteren, waar nodig, van de dijken en stormvloedkeringen zodat deze nu en in de toekomst voldoen.

Ruimtelijke maatregelen om schade overstromingen te beperken

Als er toch een overstroming optreedt, zijn de effecten groot en lopen woningen, bedrijven en wegen grote schade op. In Rijnmond-Drechtsteden wordt bekeken welke ruimtelijke maatregelen kunnen helpen om de schade van een overstroming te beperken, bijvoorbeeld de aanleg van compartimenteringsdijken, shelters en terpen en waterbestendig bouwen. Ook is het van belang om vitale en kwetsbare functies, zoals infrastructuur voor energie, transport, gezondheid, chemie en de waterketen beter bestand te maken tegen overstromingen.

Evacuatie op orde

Daarnaast is het nodig om per gebied evacuatiestrategieën op te stellen. Daarmee kunnen de gevolgen van een overstroming verminderd worden. Onderdeel ervan is verticaal evacueren naar hogere plekken (eigen woning, gebouwen of locatie).

Thema zoet water

De zoetwaterregio's in het gebied willen de watertekorten beperken en het beschikbare zoetwater optimaal benutten voor economie en nutsfuncties. Daarvoor worden door waterschappen, Rijkswaterstaat en bedrijven maatregelen genomen. Waterschappen en provincies bespreken met gebruikers en gemeenten de beschikbaarheid van zoetwater en het beheer dat nodig is.

Datum
6 juli 2017

Ons kenmerk
RWS-2017/27683

In de gesprekken wordt gezocht naar mogelijkheden voor verbeteringen in de beschikbaarheid van zoetwater of in het beheer.

Thema ruimtelijke adaptatie - wateroverlast, hitte, droogte, overstromingen

In de regio Rijnmond-Drechtsteden zijn verschillende initiatieven gestart om de inrichting van onze leefomgeving klimaatbestendig te maken. Daarmee wordt beoogd om beter opgewassen te zijn tegen teveel (hoosbuien overstromingen) of juist te weinig water (droogte en hittestress). Initiatieven in de regio zijn bijvoorbeeld de City Deals van gemeenten, de bestuurlijke tafels Ruimte, Wonen en Economie van de provincie en de samenwerkingsverbanden tussen waterschappen en gemeenten.

Klimaatbestendig handelen ligt voor de hand bij de aanleg van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen, maar ook bij renovatie van bestaande bebouwing, vervanging van rioleringen en bij wegonderhoud.

Wat betekent het Deltaprogramma voor de gemeente?

Uitvoering van de maatregelen op bovenstaande thema's heeft impact op de fysieke leefomgeving van uw gemeente. Door de specifieke kennis van gemeenten - van integrale gebiedsontwikkeling en (stedelijk) waterbeheer - spelen ze een belangrijke rol in het verbinden van opgaven ten aanzien van water, klimaat en ruimtelijke ordening.

Ruimtelijke plannen gemeenten verbinden met dijkopgaven

Bij het versterken van dijken is het belangrijk dat gemeenten zich bewust zijn van de risico's, maar ook van de kansen. Kansen om het versterken van dijken te verbinden met eigen ruimtelijke plannen. Een dijkversterking betekent mogelijk overlast tijdens het aanleggen en veranderende dijkprofielen en uitzicht, maar het kan ook kansen opleveren, bijvoorbeeld voor de economie, woningbouw en natuur. De klimaatdijk in Streefkerk is een mooi voorbeeld van een dijkversterking in combinatie met de uitbreiding van een jachthaven en woningbouw. Weten wanneer dijken op termijn worden versterkt en daarmee actief verbonden raken, kan veel ruimtelijke kwaliteit opleveren.

Het is belangrijk dat gemeenten bij de inrichting ook rekening houden met de mogelijkheid dat een dijk kan doorbreken. Met de juiste ruimtelijke inrichting kan de schade beperkt blijven. Ten slotte spelen gemeenten een belangrijke rol in de communicatie naar haar burgers en bij de crisisbeheersing mocht er onverhoopt een calamiteit optreden.

Robuust en klimaatbestendig inrichten

Gemeenten worden gevraagd om in de komende jaren, samen met waterschappen en provincies, een kwetsbaarheidsanalyse uit te voeren om in kaart te brengen wat de impact is van wateroverlast (hevige regenbuien), hitte, droogte en overstromingen en wat mogelijke maatregelen kunnen zijn.

Zo kunnen gemeenten bijvoorbeeld maatregelen nemen om de wateroverlast door hevige regenbuien te beperken. Bijvoorbeeld door de riolering ruimer te maken, regenwater af te koppelen en ruimte te maken voor water in openbaar groen en op straten door verlaagde straatprofielen. Ook hebben gemeenten een zorgplicht voor grondwater over- en onderlast in het openbaar gebied.

Datum
6 juli 2017

Ons kenmerk
RWS-2017/27683

De gevolgen bij langdurige droogte nemen toe; denk hierbij aan versnelde bodemdaling, funderingsschade en schade aan constructies door dalende grondwaterstanden.

Verbinden met andere opgaven

Vaak is het niet efficiënt en niet effectief om voor bijvoorbeeld alleen wateroverlast de straat 'open te breken'. Er spelen veelal ook andere ruimtelijke opgaven, zoals (groot) onderhoud van gebouwen, de openbare ruimte, groen- en infrastructuur, de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie. Ook trekt de vraag naar nieuwbouw naar verwachting aan. Hierbij kunnen kansen voor een klimaatbestendige inrichting worden benut.

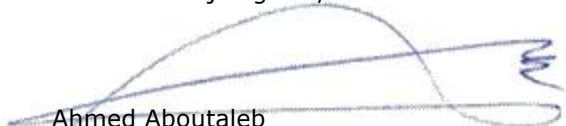
Tot slot

Zoals u leest is het Deltaprogramma op stoom om de inwoners van de regio Rijnmond-Drechtsteden nu en in de toekomst te beschermen tegen (hoog)water, te zorgen voor voldoende zoetwater en te werken aan een klimaatbestendige inrichting. Gemeenten vervullen hierbij een belangrijke en veelzijdige rol. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau nemen zij actief deel. We hopen dat u de kansen die u ziet voor uw gemeente in uw verkiezingsprogramma gaat opnemen.

Wilt u meer weten over het Deltaprogramma in deze regio, dan kunt u contact opnemen met Ina Konterman, programmamanager van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden (06 51 29 69 13, ina.konterman@rws.nl). Algemene informatie over het Deltaprogramma vindt u op de site van de Deltacommissaris (www.deltacommissaris.nl). Specifieke informatie over projecten en initiatieven van de partijen in de regio is veelal beschikbaar op hun websites.

We wensen u veel succes in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen.

Met vriendelijke groet,

Ahmed Aboutaleb

Voorzitter van het Gebiedsoverleg Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden